LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 40. KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO-SEPTEMBER 30, 1948 VOL.-METAI XXXII

Dienos Klausimai ir Dar Šis-Tas

Rugsėjo 18-19 dienomis lietuvių Šv. Jurgio parapijoje, Norwood, Mass., įvyko metinis Lietuvių Darbininkų Sąjungos seimas. Laikantis katalikiškos tradicijos, seimas buvo pradėtas bažnytinėmis iškilmėmis. Seimo sesijų vadovybę sudarė kun. Pranas M. Juras—pirmininkas; Juozas Trainavičius—padėjėjas; sekretorijatas—Stefanija Sapranienė ir Julė Jakavonytė. Seimą sveikino laišku J. E. arkivyskupas J. Cushing, prelatas dr. K. Urbonavičius, prelatas J. J. Ambotas ir daugybė lietuvių visuomenės veikėjų ir organizacijų pareigūnų. Prie sveikinimų kai kurie pridėjo ir aukų. Seimas iš savo pusės pasiuntė sveikinimą J. E. arkivyskupui Cushing, prezidentui Trumanui, Apaštalų Sosto delegatui ir kitiems. Seimas išklausęs centro valdybos raportų ir pranešimų priėmė rimtų nutarimų ir rezoliucijų organizacijos ir tautos reikalais. Naujos seimo išrinktos valdybos sąstatas yra toks: kun. Pranas M. Juras—pirmininkas; Antanas F. Kneižys—sekretorius; Antanas Peldžius—finansų sekretorius; Ona Siaurienė—iždininkė. Į įvairias komisijas taipgi išrinkti pasižymėję organizacijos darbuotojai. LDS leidžia įvairų ir įdomų dvisavaitinį laikraštį "Darbininką". Sąjunga, ypatingai laikraštis "Darbininkas" stengiasi šviesti ir įsąmoninti lietuvius darbininkus tautiniuose, socialiniuose, visuomeniniuose ir darbo klausimuose.

Te gyvuoja LDS ir "Darbininkas"!

* * *

Spalių 15-16 dd. Chicagoje įvyks BALF seimas. Visi BALF skyriai ir jam talkininkaujančios organizacijos išrinkite ir pasiųskite savo atstovus. Tremtinių gelbėjimas yra svarbi ir šventa mūsų pareiga. Seimas turės apsvarstyti ir surasti sekmingiausius būdus ir priemones gelbėjimo darbui varyti. Katalikų Kongreas, kurs įvyks spalių 17-18 dd. Chicagoje, taipgi svarstys aktualiuosius Amerikos lietuvių katalikų ir mūsų tautos reikalus. Kiekviena lietuvių katalikų organizacija, draugija, ar bile organizuota grupė pasistenkite pasiųsti savo atstovus.

* * *

Okupaciniai Sovietų autoritetai savo zonoje Vokietijoje senai pašalino vakarinių demokratijų laikraščius, knygas ir kitokius spausdinius. Militarė U. S. vyriausybė negalėjo pakęst tokio bolševikų elgesio ir rugsėjo 24 dieną davė įsakymą šluoti lauk savo zonoje visą propagandinę bolševikų literatūrą. Reik manyt, kad anglai ir prancūzai paseks amerikiečių pavyzdžiu. Laikas parodyt Stalinui ir jo bernams, kad įžeidimų ir nuolaidumų gadynė jau pasibaigusi.

* * *

Tremtinių spauda nusiskundžia, kad pravedus Vokietijoje valiutos reformą, nukentėjo lietuvių tautiniai ir kultūriniai reikalai. Tremtinių leidžiami laikraščiai sumažėjo, o kitį turėjo visiškai užsidaryti. Ta reforma skaudžiai palietė lietuviškas mokyklas ir kitas įstaigas. Tik amerikiečių aukos gali sustiprinti tautinę ir kultūrinę veiklą. Tad remkime kiek išgalėdami, Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą (BALF), kurs rūpinasi tremtinių reikalais.

LIETUVIŲ TREMTINIŲ AMATININKŲ IR DARBININKŲ PROFESINĖS SĄJUNGOS ATSIŠAUKIMAS

Broliai ir Sesės Darbininkai ir Darbininkės!

Karo audra, po bolševikų ir nacių okupacijų, atplėšė mus nuo arklo, staklių ir adatos ir atbloškė į Vokietiją.

Okupacijų metu buvome kalinami, šaudomi ir alkinami. Daugelis žuvo Sibiro vergų stovyklose ar nacių kacetuose. Likusieji vargstame DP lageriuose be jokio aiškesnio rytojaus.

Ir tokiose sąlygose mes stengiamės dirbti ką mokame. Daugelis mūsų išmoko naujų amatų, įsigijo naujų profesijų, su kuriomis normaliose sąlygose galėtumėm užsitikrinti sau pragyvenimo šaltinį. Tik tų žinių mes negalime panaudoti sugriautoje Vokietijoje, kur vietinių vokiečių esame neapkenčiami ir šmeižiami. Tėvynėn, kol ji bolševikų-ankavedistų pavergta, grįžti taip pat negalime, nes grįžus mūsų laukia Sibiro vergų stovyklos ar NKVD kalėjimų požemiai.

Nors DP lageriuose badu nemirštame, bet mes nenorime gyventi iš pašalpų, surenkamų iš jūsų pačių, broliai ir sesės amerikiečiai. MES NORIME DIRBTI IR GYVENTI IŠ SAVO UŽDARBIŲ, KAIP KIEKVIENAS LAISVAS ŽMOGUS.

Pilni vilties laukėme USA biliaus dėl DP įsileidimo Amerikon. Bilius jau yra, bet mes juo negalime pasinaudoti, nes daugelis mūsų neturi nei giminių ne pažįstamų, kurie galėtų parūpinti mums garantijas darbui ir pastogei.

Neturėdami kitos išeities, šaukiamės JŪSŲ BROLIAI IR SESĖS AMERIKOS LIETUVIAI DARBININKAI IR DARBININKĖS, PAGALBOS!

IŠTIESKITE SAVO NUOŠIRDŽIĄ PAGALBOS RANKĄ SAVO BROLIAMS LIETUVIAMS DARBININKAMS TREMTYJE!

PADĖKITE JIEMS PARŪPINTI DARBO IR PASTOGĖS GARANTIJAS!

Kas tuo reikalu gali kuo nors padėti, praneškite šiuo adresu: *Liet. Tremt. Amat. ir Darb. Prof. S-gos Centro Valdyba, 13b/Augsburg, DP Camp Hechfeld, Block 6, Bayern, Germany, U. S. Zone.*

Mes esame įsitikinę, kad mūsų sąjungos nariai už jūsų triūsą viks jums amžinai dėkingi ir atsilygins.

Jūsų—

Liet. Tremt. Amat. ir Darb. Prof. Sgos Centro Valdyba

948 m. rugsėjo mėn. 8 d.
Augsburg, Vokietija

DALYVAUKITE BALF SEIME CHICAGOJE

BALF skyriai šaukite susirinkimus, išrinkite delegatus, po 1 nuo 25 narių ir siųskite į' jūsų organizacijos seimą.

VIETA: Hotel Morrison, prie Clark ir Madison Sts., Chicago, Ill.

LAIKAS: Spalių-October 15 nuo 2 val. popiet iki 6 val. vakaro. Spalių-October 16 nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

SEIMINIS BANKIETAS: Spalių-October 16 d. 8 val. vakare, Hotel Morrison, prie Clark ir Madison Sts., Chicago, Ill.

Kiekvienam skyriui centras yra pasiuntęs mandatų blankų. Kam jų neišteko, kreipkitės į BALF centrą, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Vieną mandato kopiją siųskite centrui, kitą įteikite delegatui. Į seimą kviečiami svečiai ir draugijų atstovai.

KONFERENCIJA TREMTINIŲ REIKALAIS

PITTSBURGH, Pa.—Jau treti metai kaip veikia prie Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komitetas. Šio komiteto tikslas yra (a) pagelbėti lietuviams tremtiniams padaryti kontaktus su savo giminėmis bei draugais Amerikoje; (b) suteikti informacijas išsirūpinti reikalingus dokumentus; (c) tremtiniams neturintiems giminių Amerikoje parūpinti affidavitus bei kitokias garantijas; (d) tremtiniams reikalingiems paštpos pasiųsti maisto pakietėlius, ir t. t.

Dabar, pravedus Tremtinių Įstatymą, kurio pravedimui šis komitetas taipgi sunkiai darbavosi, daug didesnis skaičius mūsų tautiečių, negu iki šiol, turės progos atvykti į Ameriką. Iš tos priežasties padidės šio komiteto veikla ir yra labai didelis reikalas praplėsti komiteto sąstatas.

Atsižvelgiant į tai, sekmadienį spalių (October) 3 d., 3 val. popiet, Lietuvių Piliečių Klūbo patalpose, 1723 Jane Street, South Side, yra šaukiama Pittsburgh'o rajono tautiniai nusiteikusių organizacijų, draugijų bei klūbų atstovų konferencija. Kiekviena draugija galės atsiųsti du atstovu. Svečiai taipogi prašoma dalyvauti.

BALF'o pirmininkas kun. dr. Končius konferencijoj padarys platų pranešimą apie pravestąjį Tremtinių (DP) Istatymą. Taipogi bus patiekta informacija apie vėliausias taisykles bei reikalavimus tremtiniams atvykti Amerikon ir bus svarstoma šio komiteto tolimesnė veikla.

Draugijų atstovai ir kiti suinteresuoti tremtinių reikalais lietuviai yra nuoširdžiai kviečiami kuo skaitlingiausia dalyvauti.

Anthony J. Mažeika, pirm.
L. T. Kelpšienė, sekr.

PAULINA KUČONYTĖ IŠTEKĖJO UŽ MILIJONIERIAUS

Reno.—Rugsėjo 20-tą čia susituokė milijonierius Edward H. Winslow, 36 metų, iš Beverly, Mass.

Jiedu susipažino keli metai atgal United Shoe Machinery ofise, kur ji dirbo kaip stenografistė. Minėtos kompanijos dirbtuvėje dirba ir jaunavedės tėvas Walter Kučonis.

Milijonierius Winslow 1932 metais gegužės 13-tą buvo vedęs pirmą žmoną nuo kurios rugsėjo 20-tą gavo divorsą. Jiedu sulaukė keturis vaikus—du sūnus ir dvi dukteris. Divorso priežastis—protinis žiaurumas (mental cruelty).

Winslow iš United Shoe Machinery kompanijos rezignavo pereitą mėnesį.

PAVERGTOJ LIETUVOJ

(Žinios atrinktos iš prisiųsto Eltos Biuletenio)

(Pabaiga)

PARTIZANAI

Pasipriešinimas vergijai aktyviai prasiverže *partizanų sąjūdžiu.* M. V. D. oficialai buvo pranešęs, kad *partizanų buvo 40,000, bet jau 12,000 esą sunaikinta.*

Šitie skaičiai ištikrųjų nėra padidinti. Viename tik valsčiuje yra žuvę 240 vyrų.

Kova yra žiaurinė. Mus pasiekusios yra fotografijos, iš kurių matyti, kaip emkavedistai stengiasi išniekinti lietuvių partizanų kūnus, kaip terorizuoja kitus šeimos narius. Kada partizanas A. Ivo kulkosvaidžiu nušautas, jo senelį tėvą atitempė prie lavono, taklupdė ir privertė įkišti ranką į sūnaus žaizdą prikaišiodami kokį banditą jis išauginęs. Moralinio teroro ir fizinio varginimo suimtas tėvas neatlaikė ir taip pat numirė. Tūkstančiai tokių pavyzdžių.

Kad namiškiam nebūtų atsakomybės, partizanai yra išsižadėję visų ryšių su legaliai gyvenančiu pasauliu. Jie "neturi" nei tėvų nei giminių. Kad liktų neatpažinti, sužinoti ar apsupti ir negalėdami pasitraukti, jie susisprogdina. Mums žinomas yra faktas, kad MVD apsupo vieną partizanų bunkerį, iš kurio nebuvo jokio išėjimo. Emvedistai negalėdami į bunkerį įeiti, iš lauko granatomis sprogdino bunkerio žmones; kada buvo pramušta skylė, laplinkiniai žmonės [illegible] iš bunkerio giesmės garsus ir paskui juos nutraukė didžiulis trenksmas—visi 8 bunkeryje buvę partizanai susisprogdino.

Taip yra susisprogdinę apie 8,000 partizanų.

MVD yra įkurdinusi kiekviename valsčiuje dalinius po 30-40 žmonių partizanam naikinti. Jie turi įsitaisę bunkerius, kad partizanai neužpultų. Šilavote tokį bunkerį buvo aptvėrę dviem eilėm vielų ir tarp jų paleidę šunį. To nepaisant bunkeris išlėkė į orą.

Emkavedistam duotas įsakymas pastebėtų partizanų nepaleisti iš akių ir juos sunaikinti. Kitaip dalinio viršininkas atsako savo galva. M-nės kaime pastebėtus partizanus emkavedistai sekė ir jiem sunaikinti pasitelkė iš apskrities miesto. Šešis vyrus apsupo keli šimtai. Mūriniam tvarte įsitvirtinę 6 partizanai gynėsi visą dieną. Kai išbaigė šovinius, gyvi bebuvo tik trys. Tada gyvieji prasiveržė iš savo "tvirtovės", prišliaužė prie artimiausių nukautų rusų, paėmė jų ginklus ir toliau gynėsi, iki granatom buvo visi išžudyti. Tose kautynėse žuvo Prienų MVD viršininkas ir per 60 rusų.

Mariampolėje labai smarkavo vietinė administracija. Vienos tarnautojos sužiedotuvėse, kuriose dalyvavo ir minėtos administracijos viršūnės — apskrities komiteto pirmininkas, tardytojas, vadinamas stalo viršininkas, komjaunuolių aktyvo pirmininkė ir kiti, vienas partizanas sulikvidavo visus, išskyrus muzikantą. 1947 m. tokių teroristinių veiksmų buvo pačiame Kaune.

Idealas, vardan kurio partizanai savo gyvybę aukoja, yra laisvė. Uždaviniai, kurius jie vykdo, tik iš dalies gali būti suminėti. Jie kovoja *prieš kolektyvizaciją, prieš kolonizaciją, desifruoja ir naikina MVD ir MGB šnipų tinklą, sudrausmina pataikūnus, apsaugoja gyventojus nuo plėšimų ir vagysčių, ar tai plėšikautų sovietų kariai, ar istrebiteliai ar paprasti plėšikai, išaugę iš bezprizorninkų.* O tokių atsiranda. Ypačiai pradžioj, kada partizaninis judėjimas dar buvo chaotiškas, buvo atsiradę ginkluotų plėšikų gaujų. Ilgai partizanai turėjo vargo, iki jas susekė ir sulikvidavo. Panemunės valsčiuje vieną ūkininką užpuolė trys raudonarmiečiai, norėdami pasiplėšti. Laiku pastebėję partizanai juos nuginklavo, aptvarkė, uždarė į rūsį ir įsakė pranešti milicijai, kad plėšikai sugauti ir uždaryti. Kada rytą milicija atvyko, pasiryžusi plėšikus aptvarkyti, iš rūsies buvo išleisti ir dienos šviesoj pažinti raudonarmiečiai, vienas net majoras.

Partizanai yra atlikę ir politinių uždavinių. Kada Lietuvoj pačių sovietų informacijom balsavimuose dalyvavo mažiausias procentas iš visų sovietinių respublikų—tai čia partizanų nuopelnas; jie aktyviai įsijungė į rinkimų eigą ir savo pėdsakus aiškiai paliko. Lygiai jų dėka suyra raudonosios gurguolės ar panašios prievartinės demonstracijos.

Lietuvos partizanai tai vienintelis toks kietas pasipriešinimo branduolys visoje okupuotų kraštų juostoje.

Kaip vokiečių okupacijos metu Lietuva buvo vienintėlė šalia Lenkijos, kuri pasipriešino SS legiono organizavimui; taip ji dabar vienintėlė, kurioj partizaninis judėjimas yra virtęs aktualaus pasipriešinimo prieš bolševikinimą nugarkauliu. Čia net ir Lenkija supasavo, nuo 1947 m netekusi centralizuotos rezistencijos.

Tai yra GRYNAI TAUTINIS PASIPRIEŠINIMAS.

Kai kuriuose šveicarų ir net amerikiečių laikraščiuose pranešimai, kad Lietuvos partizanai savo ideologu laiko Rozenbergą, kad oficialioji jų kalba—vokiečių, kad vokiečiai naciai jiem vadovauja, kad net kažkeno svetimi lėktuvai jiem ginklus mėtą,—visos tos žinios yra sovietinių šaltinių padaras. Pasipriešinimas sovietam varomas lietuvišku krauju ir gyvybėm. Lietuvos partizanai galėtų atvirai ir nuoširdžiai pasakyti visiem Vakaram: Su bolševizmo visą naikinančia banga, srūvančia į Vakarus, mes stojome kovoti be atodairos, kai jūs su bolševikais bučiavotės ir kai nuo bolševikų pabėgusius išdavinėjot jų tortūrom; savo kraują ir gyvybę aukojam ne tik dėl savo tautos laisvės, kada jūs dėl tautų laisvės tik šūkius leidote į bolševizmo potvynį, kuris jau ima jus gąsdinti, norite užpilti tik pinigų sauja . . .

IŠPILDŽUISIEMS BALF BLANKUS

Tremtiniams atsiųsti pildykite BALF blankus ir toliau. Malonėkite taupyti laiką sau ir BALF centrui: — išpildykite blankus dviejose kopijose ir grąžinkite BALF centrui. Pasiųstieji į Europą blankai grąžinami BALF centrui į New Yorką, tik tada jiems duodama eiga. Patikrintieji blankai BALF paruošiami ir persiunčiami imigraciją tvarkančioms įstaigoms. Tik blankus BALF centrui pasiuntę nesitikėkit, kad tremtiniai tuoj ir atvyks. Juos turės Europoje patikrinti ir paruošti kelionei. Per mėnesį laiko dabar tegalės atvykti dar kol kas tik po apie 1,600 visu tautybių žmonių. Pirmieji atvyks spalių mėn. gale—į New Yorką ir Bostoną. Juo greičiau atsiųsite išpildytus blankus, to greičiau tremtiniai atvyks.

Portland, Oregon. — Rugsėjo 26-tą lėktuvo nelaimėje žuvo keturi asmenys, tarp jų trys Fresno State College studentai.

Hof, Vokietija.—Rugsėjo 27-tą sovietų pasienio sargybiniai suareštavo 4 U. S. kareivius įžengusius sovietų zonon.

Laporte, Ind.—Rugsėjo 20-tą trokų nelaimėje žuvo 11 asmenų, kiti 6 sužeisti.

GELBĖKIME TREMTINIŲ JAUNIMĄ!

15,000 VAIKŲ GRĘSIA BADAS!

BALF šių metų rugsėjo 1 d. pradėjo piniginį vajų. BALF gerai žino mūsų Amerikos lietuvių kasdieninius rūpesčius ir sunkumus. Bet vistik drįsta ir ryžtasi kreiptis į Amerikos lietuvių visuomenę, kviesdamas jos visus narius ir šiais metais ištiesti savo dosnią visuomeniškąją ranką papildyti BALF išteklius kad jis galėtu ir toliau nenutraukiamai šelpti Europoje vargstančius tremtinius, ypač vaikučius ir ligonius.

Tremtinių Europoje, o ypač Vokietijoje ir Austrijoje, vargas yra didelis ir vis dar didėjantis! Amerikos lietuvių pagalba jiems būtina. Tremtiniai gyvena svetimųjų, karo sunaikintuose kraštuose. *Be mūs, Amerikos lietuvių ir geros širdies amerikiečių, niekas kitas jų neatjaus nesušelps ir neparems.*

Apie 55,000 lietuvių dar tebevargsta stovyklose. Priėmus DP įstatymą, sužibo nauja viltis kad 2 metų laikotarpyje žymi dalis tremtinių atvyks į Ameriką. *Tačiau dar ilgą laika dauguma tremtinių turės likti DP stovyklose.*

Stovyklose gyvenimo sąlygos baisios! Patalpos buogos: be langų, be durų, nėra ventiliacijos. Daug tremtinių gyvena pusrūsiuose, garažuose, perdirbtose arklidėse, palėpėse ar tiesiog ur vuose. Pavyzdžiui, Dillingene stovykla yra buvusiose arklidėse. Ten kur taikos metu stovėjo vienas arklys, šiuo metu gyvena 6 asmenų šeima. Vien Dillingene taip vargsta virš 1000 lietuvių. Žiema tose patelpose šalta, nes nėra kuo kūrenti. Praeitą žiemą Muncheno 6000 tremtinių stovykla nuo sausio mėnesio nebuvo šildoma. Tremtiniai iose labai sukimšti. Daugelyje stovyklų tremtiniui atitenka tik 20 kvadratinių pėdų ploto. Lovos yra 2 aukštų. Viename kambaryje gyvena kelios šeimos.

Štai tokiose sąlygose jau ketvirtus metus skursta 55,000 lietuvių, jų tarpe 15,000 vaikučių!

Maitinimo padėtis dar blogesnė. Tremtiniui skiriama po ketvirtadalį svaro mėsos per mėnesį. Maitinantis iš bendro katilo, nė vienas tremtinys jam numatyto davinio negauna. Tipiškas stovyklos meniu yra: pusryčių—juoda kava ir juoda duona, pietų—sriuba, vakarienės—vėl juoda kava ir juoda duona. Riebalų ir sūrio veik visai neturi. Savaitės normos nepakanka vieną kartą pavalgyti.

Laimingesni, kurie gauna iš Amerikos siuntinėlius. Tačiau tokių tėra keli tūkstančiai, o apie 50,000 tremtinių naudojasi vien BALF šalpa.

Ypatingo susirūpinimo BALF kelia vaikučiai, priauganti jaunuomenė, ligoniai ir senelia' Jiems skurdas ir vargas gali turėti ateičiai nebepataisomų pasekų. *Nedamaitinti, suvarge, i pasikeitus sąlygoms, dažnai gal likti žmonėmis be ateities, be sveikatos.*

Jų būklė yra ypatingai grėsminga. Štai Klein Wittenseer stovyklos gydytojo pastabos apie ten gyvenančius moksleivius:

"Mokiniai išblyškę, suliesėję liguisti, nusiminusiais veidais Atrodo, kad jie jauni būdami jau yra visa patyrę, be laiko pasenę. Kai kuriems vienintelis maistas pasidarė kasdienine duona. Bet ir jos neužtenka visai savaitei: per 3-4 dienas jie suvalgo visą savaitės davinį."

Iš 15,000 lietuvių vaikų ir jaunuolių dėl blogos mitybos ir blogų patalpų, apie 30% serga įvairiomis ligomis, iki 8% serga džiova, anemija, asthenia, rachitu. Svorio trūkumas konstatuotas daugiau kaip PUSĖJE vaikų.

Šiandien BALF ištekliai baigias. Piniginės paramos, tokio dydžio kaip buvo numatyta samatoj, *iš American Overseas Aid organizacijos, nepavykus jų vajui, BALF negavo.*

15,000 vaikų ir jaunuolių ir šimtai ligonių su baime žvelgia į artėjančią žiemą ir jų žvilgsnis vėl nukrypo į Amerikos lietuvius. *Negi juos apleisime, kada daugeliui jų taip arti galimybė apleisti Vokietiją?*

Reikia žiemai skubiai pirkti riebalų, pieno, cukraus, žuvies taukų. Jei vienam vaikui kas savaitę BALF skirtų tik po vieną dėžutę kondensuoto pieno, tai turėtų pirkti *780,000 dėžučių pieno per metus,* o vien tam, neskaitant persiuntimo išlaidų, reiktų $150,000!

Nevien šalpai šiandien BALF skubiai reikalingas lėšų. Šiomis dienomis prasidės masinė DP imigracija į J. A. Valstybes. Amerikos kongresui priėmus DP įstatymą įsileisti per 2 metus 205,000 tremtinių, tikimasi, kad galės atvykti apie 20,000 lietuvių. BALF susitarė su Amerikos valdžios atatinkamomis įstaigomis tuos planus vykdyti. B. A. L. F. centro raštinės darbas labai padidėjo, teikiant informacijas, pildant blanks, ruošiantis priimti naujai atvykstančius lietuvius, kuriuos reikės pasitikti ir pagelbėti pasiekti numatytas apsigyventi vietas.

Tremtinių šalpai ir imigracijai reikia lėšų. *Juo gausiau šiandien sušelpsime tremtinius, tuo labiau palaikysime jų sveikatingumą, tuo greičiau jie galės išvykti iš Vokietijos, Austrijos, Italijos ir pastoviai kur kitur įsikurti.* Mažiau liks šalpos reikalingų tremtinių, lengvės visuomenei ši našta.

Prašome BALF skyrius, draugijas ir pritelius padėt sukciti ko daugiausia reikalingų lėšų. Nesustokime pusiaukelyje, nepalikime tremtinių likimui!—rinkite aukas, raginkite kitus tai daryt, organizuokite vajaus komitetus. Aukas siųskite ir visais šalpos bei imigracijos reikalais kreipkitės: *United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.*

DALYVAUKITE BALF VAJUJE

Šiuo metu visoje Amerikoje vyksta BALF piniginis vajus. Vajuje kviečiami dalyvauti visi lietuviai ir lietuvių tremtinių draugai. Nuo vajaus pasisekimo pareis BALF galimybė tremtinius gelbėti.

Kiekvienas BALF skyrius, kiekviena draugija, kiekvienas lietuvis ir mūs tautos draugas kviečiamas pats vajuje dalyvauti, ne vien savo auka, bet paraginkit ir kitus aukoti. Skyriai prašomi savo kolonijoje suorganizuoti BALF vajaus komitetus. Į darbą įtraukite viršus. Tik nuo vajaus pasisekimo pareis tremtiniams šalpa, imigracijos darbai ir visa BALF veikla.

Į vajaus komitetus mėginkite itraukti ir gabius kitataučius, jau parodžiusius gabumo vajus sėkmingai ruošti. Patarimų, informacijų, kalbėtojų, vajams literatūros prašome kreiptis į BALF centrą. Rašykite: *United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Telefonai EVergreen 7-1422 ir EVergreen 7-1423.*

SUSEKĖ SĄMOKSLĄ PRIEŠ PERON IR JO ŽMONĄ

Buenos Aires, Argentina. — Rugsėjo 24-tą susekė sąmokslą nužudyti prezidentą Juan D. Peron ir jo žmoną Eva. Suimta 12 asmenų. Amerikietis, buvęs U. S. ambasados tarnautojas John Griffith irgi įtariamas, kaip sąmokslo dalyvis. Griffith dabar gyvena Urugvajuj. Perono vyriausybė jį ištrėmė šių metų balandžio 29. Griffith yra buvęs Southern California universiteto profesorium.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE
OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jung. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00. Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

AMERIKOS KANTRYBĖ NĖRA JOS SILPNUMO ŽENKLU

Pereitą savaitę Paryžiuje prasidėjo Jungtinių Tautų sesija.

Ši JT sesija turės daug ir "karšto" darbo.

Rugsėjo 23-čią sesijoje kalbėjo Jungtinių Amerikos Valstybių sekretorius GeorgeC. Marshall. Jis apibudinęs Sovietų Rusijos ir jos satelitų pastangas neprileisti prie pasaulinės taikos įgyvendinimo, padarė stiprų įspėjimą Kremliaus bosams, kad jie nepalaikytų Amerikos kantrybės jos silpnumu. Marshall priminė, kad teisingumo principai nebus aukojami nuolaidoms, kad numaldint agresoriu apetitus; kitų tautų teisėmis ir laisvėmis nebus pirkliaujama tais pačiais sumetimais. Toliau U. S. sekretorius suminėjo svarbiausias problemas, kurias JT turės spręsti, būtent, Berlino blokadą, taikos įgyvendinimą Palestinoje, Azijoje, Balkanuose ir kitas.

Rugsėjo 25-tą J. T. sesijoje kalbėjo Višinskis. Šis Maskvos bernas įprastu įžulumu ir nachalumu atakavo vakarines demokratijas,ypatingai Jungtines Amerikos Valstybes, būk jos siekia izoliuoti Sovietų Rusiją militario susivienijimo priemonėmis. Toliau Višinsks rekalavo, kad Jungtinės Tautos sudarytų tarptautinę įstaigą prižiūrėti nusiginklavimą ir atominių jėgų kontrolę. Suprantama, kitų valstybių atstovai galėjo tik pasijuokti iš Višinskio kliedėjimo [illegible] demokratijų, ypatingai U. S. [illegible] siekiaus ir [illegible] kad Sovietų Rusija laiko po [illegible] pasaulyje jėgą ir daro didžiausias kliūtis įgyvendinti pasaulinę taiką.

Aiškus dalykas, kad pati karščiausia problema, kurią prisieis Jungtinėms Tautoms spręsti, tai Berlino blokada Apie porą mėnesių Maskvoje užsitęsusios konferencijos ir vakarinių demokratijų atstovų bėgiojimai ir linkčiojimai pas Molotovą ir Staliną nieko gero nedavė. Padėtis Berline dar daugiau pablogėjo. Maskva planingai siekia aliantus išstumti iš Vokietijos sostinės, kad paėmus savo kontrolėn galėtų sekmingiau siekti visos Vokietijos ir visos Europos susovietinimo.

Amerikiečiai ir kiti kultūringi žmonės kraipo galvas ir negali atsistebėti, kad Sovietų Rusija, turėdama apie dešimt milijonų kvadratnių mylių savo ir svetimų užgrobtų žemių nesuranda sau vietos daryti karinius manievrus, o turi pasirinkti tą siaurą koridorių, kuriuo vakarinės demokratijos lėktuvais veža į Berliną savo zonoms būtinas reikmenis. Šaudymai į orą ir Sovietų lėktuvų nedraugiškos demonstracijos tikslu erzinti ir kliudyti aliantų lakūnams atlikti savo pareigas, parodo, kad Maskva jau griebiasi paskutinių priemonių prieš buvusius savo aliantus.

Kaip ilgai šios komedijos tęsis—pagyvensim pamatysim. Gal būt, netrukus išsipildys U. S. sekretoriaus Marshall rūstus įspėjimas Stalinui ir jo bernams, kad amerikiečių ir kitų demokratijų kantrybė nėra jų silpnumo ženklu. Kartą užsiliepsnojus gaisrui, Stalinas ir jo visa gengė susilauks to paties likimo, kokio susilaukė Hitleris ir jo naciai, Musolini ir jo fašistai, taipgi japonai.

Naujas pasaulinis gaisras turės nušluoti paskutinį—raudonąjį agresorių. Tada atgaus laisvę ir nepriklausomybę daugelis tautų, tarp jų ir mūsų senoji tėvynė Lietuva.

Karas yra baisus dalykas, bet raudonųjų agresija ir jų tautoms nešama vergija yra baisesnė už patį karą.

Į PAGALBĄ TREMTINIAMS

Rugsėjo 17 New York'e įvyko gana gausus veikėjų susirinkimas pasitarimui lietuvių tremtinių imigracijos reikalais. Dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos, LRKSA, SLA ir kitų įžymesnių organizacijų atstovai.

Plačiai išsikalbėjus šiuo svarbiu reikalu, sutarta, kad imigracijos reikalams tvarkyti centras būtų prie Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo, kuris jau šiuo reikalu yra padaręs gerą pažangą. Suprantama, BALF yra tinkamiausia vadovauti imigracijos reikaluose, kadangi ji apima visas sroves.

Pradėjus vykdyti U. S. kongreso pravestą įstatymą, tūkstančiai lietuvių tremtinių galės pasinaudoti ir atvykti į šią šalį. Čia daug prisidės amerikiečių lietuvių kooperacija ir pagalba. Kuo daugiau aplikacijų darbo ir buto reikalais bus išpildyta ir pasiųsta BALF centrui, tuo didesnis skaičius nelaimingų mūsų tautiečių galės pasinaudoti ir atvykti į Ameriką.

Tadgi aplikacijų pildymu bei savo aukomis mažinkime mūsų brolių ir seserų vargus ir patikrinkime jiems šviesesnį rytdienį.

Apžvalga

KADA BUS ĮVERTINTI LIETUVIŲ TAUTOS PASIAUKOJIMAI?

Savaitraštis "Amerika" apgailestauja, kad didieji pasaulio vairuotojai ikšiol nekreipė dėmesio į didvyrišką lietuvių tautos kovą už savo gyvybę ir laisvę. Bet artėjanti audra iškels iš užmiršties ir Lietuvos bylą.

"Visa lietuvių tauta savo vaikams jos mokyklose laisvės metais pasakodavo gražius padavimus apie Pilėnų Kunigaikštį Margį, kuris, nenorėdamas pasiduoti priešui, pats susidegino savo pily ant laužo. Praeities istorija kartojasi nemažesniu kilnumu šiandien. Štai skaitome, kaip Lietuvos partizanai ligi paskutinių jėgų, kovodami su bolševikais žudikais, lemiamą minutę ryžtasi geriau susisprogdint drauge su visais savo bunkeriais, negu pasiduoti priešui.

"Negailestingas ir nejautrus pasaulis. Jis kol kas beveik nemanė ar nenorėjo matyti mažos, herojiškos tautos didžių pastangų jos kruvinoj kovoj už laisvę. Supras mūsų kovą pasaulis gilinai gal tik tada, kai pats bus įsukta į kovos vėsulą ir turės savo kraują ginti laisvę prieš tironijos siautėjimą.

"Tikime, kad jau netrukus gulės archyvuose ir Lietuvos byla. Vedra kaupiasi ties Europos kontinentu. Pavergtų tautų skaičius tik išaugo, kad jis prašoka laisvuosius. Laisviesiems gi pavojai gresia didesni, negu galėjo bet kas vakaru pasauly įsivaizdot. Nori kas ar nenori—sprendimo valanda ateis, ir po sunkios kovos, išauš laisvės rytojus taip, kaip po kiekvienos baugios, tamsios nakties, išaušta gaivinantis rytas."

KAS PADENGIA KANDIDATŲ KELIONĖS IŠLAIDAS

Didžiųjų partijų kandidatai prezidento vieton keliauja ir rėžia kalbas. Tos kelionės nepigiai atsieina. Apie išlaidas ir jų padengimą "Naujienos" šiaip rašo:

"Įdomus dalykas kuris neperseniai buvo iškeltas spaudoje, yra tas, kad už traukinius, kuriais važinėja kandidatai į prezidentus, užmoka laikraščiai žinių agentūros ir radio kompanijos, kurių korespondentai keliauja kartu su kandidatais. Spauda ir radio gauna už tai teisę vartoti žinias apie kandidatus, jų kalbas, mitingus, susitikimus su įvairiais asmenimis ir tt. Kadangi publikos akys dabar yra į juos atkreiptos, tai kiekvienas jų pasijudinimas ir pareiškimas turi daug vertės, kaipo 'žinia'.

"Traukinio bilietus kandidatams, jų patarėjams bei sekretoriams ir visą jų išlaikymą kelionėje apmoka nacionaliniai jų partijų komitetai. Šiaip, jeigu prezidentas keliauja ne rinkimų kampanijos reikalais, tai jisai turi užmokėti savo išlaidas iš savo kišeniaus—iš $25,000, kurie kasmet yra skiriami (neskaitant prezidento algos) jo išlaidoms. Kai rinkimines agitacijos metu į prezidento traukinį įlipa koks nors stambus partijos šulas, kuris geidžia garbės keliauti su prezidentu, kaipo jo svečias, tai toks politikierius pats užsimoka savo ir savo palydovų išlaidas arba jas padengia jo vaistijos partijos komitetas.

"Žodžiu, finansinia atžvilgiu tie važinėjimai yra tvarkomi 'bizniškai'."

PASIKALBĖJIMAS SU LAIKRAŠTININKU STASIU PIEŽA

Rašo DR. J. PRUNSKIS

Vienas Įžymiausių Lietuvių Žurnalistų

Lietuviai galime didžiuotis, kad viename iš didžiausių pasaulio dienraščių, "Chicago Herald American" atsakomojo redaktoriaus pagelbininku yra lietuvis laikraštininkas Stasys Pieža. Čia jisai jau dirba 14 metų. Iš pradžių buvo reporteriu prie policijos, prie detektyvų biuro, paskiau prie kriminalinio teismo, prie miesto rotušės, taigi gerai pažino visas didmiesčio gyvybines gyslas. Tačiau tos sritys—tik skaitytojams suįdominti, šiaip jau Stasys Pieža koncentruojasi į gilesnius dalykus. Jisai į laikraštį įvedė religinį puslapį ir jį dabar prižiūri, drauge yra ir didžiosios katalikų žinių agentūros atstovas Chicagoje. Jisai žmogus su aukštuoju išsilavinimu, ketverius metus studijavęs teologijos ir filosofijos mokslus, vėliau dvejus metus gilinęs studijas De Paul universitete. Užtat laikraštis jį reikale pasiunčia specialioms misijoms, kaip pavyzdžiui—lėktuvu per Atlantą į Vatikaną, aprašyti kardinolų konsistorijos iškilmes. Jo namuose galima matyti fotografijas, kur jisai kalbasi su Benešu, su gubernatorium Green, ar jam asmeniškai dėdikuotus atvaizdus vyskupo B. J. Shell ar net kardinolo Stritch. Jis yra pavyzdingas šeimos tėvas ir augina dvi dukreles ir du sūnu, nukreipdamas juos į katalikų mokyklas.

Modernus Optimistas

Katalikų gyvenimu jisai domisi. Aktyvus Vyčių sąjūdyje, o dabar yra išrinktas A. L. Katalikų Kongreso rengimo komiteto pirmininku. Komitetą sudaro apie 80 asmenų: veikėjų, biznierių, profesionalų, kunigų ir kitokių.

Stasys Pieža savo pareigas atlieka labai rūpestingai, pamėgdodamas pačias moderniškiausias priemones.

—Kaip esate patenkintas kongreso paruošiamaisiais darbais? —klausiu malonųjį pirmininką. Jis visada optimistas.

— Sekasi labai gerai. Visi bendradarbiauja, kooperuoja nes pramato svarbą Katalikų Akcijos lietuvių tarpe. Veikėjai supranta, kad dabar lietuviams pats laikas išplėsti darbą. Jei dabar nesukrusime, ilgainiui net ir jau esamosios gražiosios mūsų įstaigos pereis į svetimųjų rankas. Kaikurios lietuvių kultūrinės įstaigos šiuo metu stato mokyklas ir ligoninės, kurių vertė doleriais sieks šimtus tūkstančių ir net daugiau milijono. Reikia gyvo judėjimo, kad tas sukurtas įstaigas pripildytume. Ypač mūsų uždavinys—duoti impulsą, patraukti jaunimą. Komitetas nori, kad šis kongresas nebūtų vien tik kalbos ir rezoliucijų išnešimas. Ne, jis turi duoti impulsą naujam veikimui. Tes rūpinamės Lietuvos reikalais, ir gerai darome, bet kad tuos uždavinius atliktumėm, reikia, kad būtume stiprūs, susiorganizavę ir aktyvūs. Mes lietuviai turime padaryti pažangą net ir politikoje. Jei nors vienas katalikas lietuvis būtų šiandieną kongrese Washingtone, kiek daug iš to būtų naudos mūsų tautai ir mūsų tėvų žemei.

Katalikų Akcija

— Ko, ryšium su artėjančiu kongresu, laukiate iš visuomenės?

— Kooperacijos, bendradarbiavimo, kad kongresui ruoštųsi, gausiau į jį atvyktų, o čia atsigaivinę ir užsidegę sukurtų Katalikų Akcijos gaires visose lietuviškose kolonijose. Mes laukiame kelių šimtų delegatų iš visos Amerikos. Didžiosios organizacijos jau juos išrinko. Kongreso metu, pagal kardinolo Stritch mintį, bus kreipiamas dėmesys į lietuvių šeimų stiprumą. Į katedroje kviečiame tėvai susilaukė 25 metų vedybinio gyvenimo. Patys vaikai rengiasi atvežti tėvus automobiliais į katedrą, papuošti juos iš pat ryto prisegdami skaisčiažiedę gėlę prie jų krūtinės. Patsai kardinolas suteiks palaiminimą toms šeimoms. Jo Eminencija kardinolas aukštai vertina lietuvių šeimas, sakydamas, kad civilizacija gali išsilaikyti tik atsirėmusi į tokias šeimas, kaip lietuvių. Taigi, kongresas, žada būti įdomus ir aktyvus. Iki pasimatymo kongrese,—užbaigia laikraštininkas Stasys Pieža, kviesdamas visus kaip gausiau atvykti.

ATEIVIAI IŠTIKIMI AMERIKAI

"Darbininkas" šitaip atremia kai kurių siauraminčių priekaištus ateiviams, būk jų laikymasis savo tautybės mažina ištikimybę naujai pasirinktai tėvynei—Amerikai.

"Seniai žinome tą, kad svetimkalbė spauda, organizacijos, radio programos, ateivių palaikymas ryšių su gimtuoju kraštu, rūpinimasis jų likimu pusėtinai erzina kaikuriuos Amerikos vadus. Jiems išrodo, kad juo greičiau ateiviai užmirš gimtinę, juo greičiau nutrauks su ja ryšius, tuo jie bus geresni amerikiečiai. Mes gi seniai visi žinome, kad kaip sykis yra atbulai.

"Neseniai New Yorko laikraštis 'Daily Mirror" pakėlė balsą prieš ateivių pastangas palaikyti tautybę ir ryšius su gimtuoju kraštu. Tad iš naujo įvertinkime tą balsą.

"Ką reiškia ateivių laikymasis savo tautybės pasirodė Amerikos krizės metais. O tokios krizės buvo per pirmąjį ir antrąjį pasaulinį karus. Abiejose krizėse ateiviai pasirodė be priekaišto. Pasirodė ištikimi savo naujajai tėvynei.

"Tikrąjį pavojų Amerikai sudaro ne tautinės, o ideologinės idėjos. Komunistai organizuojasi ne pagal tautines, o ideologines idėjas. Kaip sykis jie ir sudaro Amerikai didžiausį pavojų. Amerikos vadai mato uodą, bet nemato dramblio."

MASKVOS LŪKESČIAI

"Vienybė" rašo:

"Kada gi, pagaliau, baigsis ras 'šaltas karas'?

"Žmonės, kurie bando šį klausimą spręsti, pirmiausia, turėtų sužinoti, kiek jis Amerikai kaštuoja.

"Taigi, įdomiau būtų žinoti, kaip ilgai Amerika, kovodama su sovietų intrygomis Europoje ir Azijoje, galės leisti bilijonus dolerių?

"O Maskva tik ir laukia, kad Washingtonas pailstų . .

"Kai tik amerikiečiai liausis šėlę senąjįpasaulį,jis, kaip nunokes obuolys, nukris į Stalino sterblę."

ŽYDAI IR KITI

"Sandara" rašo:

"Bostono žydai nusprendė sukelti šį rudenį $12,000,000 savo tautos reikalams, ypatingai užtikrinimui saugios vietos, kur galėtų apsigyventi klajūnai žydai. Beabejo, kitose vietose irgi [illegible] milionai tam pačiam tikslui. Žydai, būdami vieningi ir gelbėdami vieni kitiems daug daugiau atsiekia už tuos, kurie rūpinasi vien tik savo asmeniškais reikalais."

VAIKŲ IŠVEŽIMAS POILSIO Į ŠVEICARIJĄ

Po ilgiau užsitęsusių pasitarimų, LRK Vyr. valdybai pavyko galutinai susitarti su Caritas organizacija dėl lietuvių tremtinių vaikų išsiuntimo poilsio į Šveicariją. Vaikai bus vežami grupėmis po 50 trims mėnesiams. Pirmoji grupė išvyks į Šveicariją rugsėjo mėn. pabaigoje. Ši grupė sudaroma vien iš prancūzų zonos gyventojų, nes šiuo metu dar nepavyko susitarti su anglų ir amerikiečių zonų okupacinėmis valdžiomis dėl vaikų išleidimo į Šveicariją. Ateityje manoma, kad pavyks šis klausimas teigiamai išspręsti ir tuo būdu ir kitų zonų vaikai galės pasinaudoti poilsiu. Vaikai poilsiui imami 6-12 metų amžiaus, ir jie bus apgyvendinti atskirose šveicarų šeimose. Bendrą vaikų priežiūrą poilsio metu yra pažadėję kun. Novickis ir p. S. Gerbačiauskas. Pažymėtina, kad tai bus pirmieji DP vaikai, galį pasinaudoti šia Caritas paslauga.

L. Ž.

SVEIKINIMAS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos Konferencija tremtyje sveikina Amerikos Lietuvių Tarybą ir linki sekmės Lietuvos laisvinimo darbe.

pas. *P. Vainauskas,*
Liet. Krikščionių Demokratų Partijos Generalinis Sekretorius
Reutlingen, 1948. VIII. 25.

Manila.—Rugsėjo 24-tą, Nueva Ecija provincijoje policijos ir raudonųjų susirėmime žuvo 83 asmenys. Kova tęsėsi 10 valandų.

Rugpiūčio 11, 1932, Haagos teisme baigta Klaipėdos byla. Teismas pripažino Lietuvos suverenumą Klaipėdos krašte.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE
(Lithuanian R. C. Alliance of America)
Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMASIS KOMITETAS

Kun. Jonas F. Baltusevičius, Dv. Vad., 1708 Jackson St., Scranton, Pa.
Leonardas Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Adv. Jonas J. Grigalius, Vice Prezidentas 52 G St., So. Boston, Mass.
Vincas T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Petras J. Karašauskas, Iždininkas,
13 Garrahan Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis K. Venslovas, Iždo Globėjas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, O.
Vincas Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Dr. Kvotėjas, 104 So. Maple Ave., Kingston, Pa.
Matas Zujus, Redaktorius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Pranas Katilius, 1059 Blair Avenue, Scranton, Pa.
Vincas Grieštaraitis, 84 Division Street, Pittston, Pa.
Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Street, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Pranas Rakauskas, 171 Crary Avenue, Binghampton, N. Y.
Pranas Andrulionis, 12 Cottage Street, New Britain, Conn.
Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Illinois

TEISMŲ KOMISIJA

Juozas Batvinskas, 94 Fulton Street, Wilkes-Barre, Pa.
Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Petras Medonis, 9030 Beverly Court, Detroit, Mich.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Kun. Dr. A. G. Rakauskas, 100 Freeport Rd., New Kensington, Pa.
Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Bronė Rakauskienė, 171 Crary Avenue, Binghamton, N. Y.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Kun. Vytas Žemaitis, 258 Slocum Street, Kingston, Penna.

JAUNIMO KOMISIJA

Vincas Matikevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Penna.
Reimondas Leškauskas, 16 Mill Street, Pittston, Penna.
Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa.
Jurgis Plitnikas, 55 Pierce Street, Plymouth, Pa.
Kun. Wm. Kwinn, 111—4th Street, Spring Valley, Illinois

MOTERYS POLITINIAM JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ GYVENIME

Šią vasarą suėjo šimtas metų pirmam moterų seimui, kuris buvo Seneca Falls, New Yorko valstijoj, reikalauti lygių teisių moterims ir taisę joms balsuoti. To viso judėjimo priešaky buvo Susan B. Anthony, Mrs. Elizabeth Cady Stanton, Lucretia Mott ir Mrs. Lucy Stone Blackwell. Netik vyrai, bet ir moterys iš tų "lygių teisių" kovotojų juokėsi, pačios moterys tikėjo, kad moters vieta yra namuose ir jų įsikišimas į politiką sunaikins jų moteriškumą ir suardys namus. Vienok nieko nepaisydamos, tos kovotojos tvirtai laikėsi.

Jau 1869 m. Wyoming valstija suteikė pilnas teises moterims. Tai buvo pirmoji valstija. Kitos valstijos netrukus irgi davė moterims pilnas balsavimo teises.

Moterų lygių teisių priedas buvo pasiūlytas Kongresui 1878 m., bet tik rugpiūčio 26 d. 1920 m. jis tapo dalis Konstitucijos kaipo devynioliktasis priedas.

Kasmet balsuojančių moterų skaičius vis didėja ir šiandien apskaitliuojama, kad daugiau moterų balsuotojų, negu vyrų. Jung. Valstybių Cenzos Biuras praneša, kad iš 94,641,000 piliečių, kurie šiemet turės teisę balsuoti prezidentiniuose rinkimuose, 48,155,000 bus moterys ir 46,860,000 vyrai.

Moterys dalyvauja kiekvienoje politinio gyvenimo fazėje. jos yra gabios kaip darbininkės ir vedėjos. Rinkimų metu jos tarnauja balsavimų vietose ir padeda policijos kapitonams užlaikyti tvarką. Valstijų ir tautiniai komitetai abiejų didžiulių politinių partijų turi skaitytis su moterimis. Su pravedimu moterų balsavimo priedo 1920 m. demokratai priėmė moteris į savo partijos struktūrą, parūpindami lygią reprezentaciją vyrams ir moterims Demokratų Tautiniame Komitete. 1924 m. republikonai irgi taip padarė.

Vis daugiau moterų patenka į viešus darbus. Jung. Valstybių Kongrese yra 7 moterys ir beveik 200 legislatūrose (25 valstijose). Daugiau negu 1,500 moterų yra svarbiuose valstijų darbuose ir daugiau negu 2,500 apskričių ofisuose. Portland, Oregon valstijoj, moteris išrinkta majoru. Clintwood ,Virginia, turi moterų miesto valdžią. Grass Lake, Michigan, devynnios moterys vėl buvo išrinktos antram terminui miesto valdžioje.

Moterys ypatingai domisi sociale gerove ir taika. Jos sekmingai pravedė šalpos patarnavimus seniems, sergantiems ir bedarbiams. Daug moterų organizacijų Jung. Valstybėse veikia dėl geresnės pilietybės ir geresnės valdymo tvarkos. League of Women Voters, tautinė nepartinė organizacija įsteigta 1920 m., ragina "kiekvieną pilietį interesuotis savo valdžia." Šiandien turi 600 skyrių ir 83,000 narių. Women's Action Committee for Lasting Peace nori suvienyti amerikietes, kad jos remtų "Jung. Valstybių dalyvavimą tarptautinėse pastangose įkurti taikos ir teisingumo pasaulį pagal įstatymą."

Kitos didelės moterų organizacijos yra General Federation of Women's Clubs. The American Association of University Women ir National Federation of Business and Professional Women's Clubs. Abi didžiulės politinės partijos turi organizuotas grupes moterų—Women's National Democratic Club, Democratic Women's National Council ir National Federation of Women's Republican Clubs.

Common Council

ŠVEICARIJA RUOŠIASI

Karinė Tarnyba Pratęsta iki 60 Metų

O. N. A. iš Zuricho praneša, kad dabartinė aliarmuojanti krizė, kuri iškilo tarp Sovietų ir JAV, iššaukė Šveicarijoje naują gynybos programą, pagal kurią neutralus kraštas apsiginkluoja. Jei iškiltų karas tradiciškai taikinga Šveicarija pavirstų kovojančia partizanų tauta.

Pagal šveicarų federalinės tarybos paskelbtą potvarkį, naujoji kariuomenės organizacija turės teisę mobilizuoti kiekvieną vyrą nuo 20 iki 60 metų.

Jei kada nors Alpių šalis, kuri 6 amžius išgyveno ramiai, būtų užpulta, šveicarai kovotų kaip ginkluota tauta. Vyrai iki 36 metų būtų skirti karinei tarnybai, nuo 37 m. iki 48 metų—namų sargyboms ir iki 60 metų—pagalbinei tarnybai.

Šveicarijos kariuomenės šefas pareiškė, kad invazijos metu visas kraštas tęstų partizaninę kovą, vykdydamas sabotažus priešo užimtoje teritorijoje (DM/m).

Rugsėjo 18-23, 1917, įvyko Lietuvių Konferencija Vilniuje.

LRKSA 56-TOJO SEIMO PROTOKOLAS

(Tęsinys)

Albina Poškienė rezoliucijų ir sveikinimų komisijos vardu perskaitė ir pasiūlė priimti šiuos sveikinimus ir rezoliucijas:

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALU

Atsižvelgiant į tai, kad mūsų tėvų kraštas—Lietuva iš po trijų taikos metų ne tik kad tebėra Sovietų Rusijos okupuota, bet žiauriai persekiojama ir kankinama, todėl mes, susirinkę į Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoj 56-tą seimą—1948 m. birželio 27—liepos 1 d., Boston, Mass., matome gyvą reikalą ir jaučiame šventą pareigą atnaujinti savo ryžtingumą dirbti ir kovoti už Lietuvos žmonių teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Turint galvoj, kad darbui dėl Lietuvos nepriklausomybės yra reikalinga tautos vienybė, tad mes su pasitenkinimu stebime vieningą ir sekmingą Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą ir žadame ateityje, kaip ir praeityje, remti jos darbus, pageidaujant, kad tie darbai būtų dar labiau suintensyvinti, sustiprinti, įjungiant ir visas tas patrijotines lietuvių organizacijas ir grupes, kurios ligšiol paskirai veikia pavergtiems ir žudomiems Lietuvos žmonėms išlaisvinti.

June 39, 1948

The Hon. Harry F. Truman,
The President of the United States
Washington, D. C.

Mr. President:

The delgates at the 56th Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America, a national fraternal benefit society, assembled on June 28, 29, 30, July 1, 1948, at the Statler Hotel, Boston, Mass. renew their oath of Loyalty and Allegiance to the United States of America and pledge their zealous cooperation for the attainment of a just peace.

Anthony F. Kneižys, Convention Chairman
Matas Zujus, Convention Secretary

June 30, 1948

The Most Rev. Archbishop
Amileto Giovanni Cicognani
Apostolic Delegate to the U. S.
Washington, D. C.

Your Excellency:

At the 56th Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America, the delegates assembled on June 28th to July 1st 1948, at the Statler Hotel, Boston, Mass., humbly beg of Your Excellency to express to His Holiness, Pope Pius XII our filial devotion and loyalty. We pray that God may grant Him the necessary strength to sustain Him in bringing this troubled world out of spiritual chaos.

We beg also His Holiness to bestow His blessing upon the convention and all the members of our organization.

Sincerely Yours in Christ,

Anthony F. Kneižys, Convention Chairman
Matas Zujus, Convention Secretary

June 30, 1948

Most Rev. Richard Cushing
Archbishop of Boston
Boston, Massachusetts

Your Excellency:

At the 56th Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America, the delegates assembled on June 27, 28, 29, 1948 at Statler Hotel, Boston, Mass., extend their greetings and appreciation of Your Excellency for the warm welcome extended to the delegates, in participating at the banquet.

We pledge ourselves to unswerving loyalty to Catholic cause and humbly ask your blessing in our endeavors.

Sincerely Yours in Christ,

Anthony F. Kneižys, Convention Chairman
Matas Zujus, Convention Secretary

Pr. Jurevičius pasiūlė pasiųst sveikinimą U. S. sekr. Marshall; L. Šimutis pasiūlė paruošt U. S. sekr. rezoliuciją prašant daryt žygius sugrąžint Lietuvai laisvę-nep usomybę. Priimta vienbalsiai.

Seka Susivienymo kuopų pasiūlymų-įnešimų svarstymas. Referuoja Antanas Navikas.

17 kp. pasiūlymas Nr. 1. Apsvarsčius priimtas vienbalsiai. Pasiūlymas-nutarimas yra tokio turinio:

"Pakeitus senąsias policies (pagrįstas 4% uždarbio ratomis) naujomis, 3% uždarbio ratomis, nariai, turintieji policies pagrįstas 3½% uždarbio ratomis nebuvo paliesti, todėl mokesčių atžvilgiu ir vėl susidarė nelygybė—didelė narių dauguma mòka aukštesnius mokesčius, o, žymi mažuma—žemesnius. Siūlome visų narių mokesčius suvienodinti. Jei tas sudarytų didelių keblumų, tad suvienodinti bent į Lėšų Fondą mokesčius, nes juk visi nariai iš centro gauna vienodą patarnavimą."

17 kp. pasiūlymas Nr. 2. Išsireiškė L. Šimutis, P. Balčius, S. Galinis, J. Grigas, Fl. Šaukevičius, Teresė H. Barzilauskienė, M. Šrupšienė, Ant. F. Kneižys, J. A. Vaičiūnas. L. Šimutis pasiūlė priimt, M. Šrupšienė parėmė. Priimtas vienbalsiai.

"Įsteigti LRKSA nariams studentams Stipendijų Fondą. Iš šio fondo stipendijas gautų tik Susivienymo nariai, lanką katalikiškas mokyklas. Kandidatus į stipendijatus rekomenduotų Švietimo Komisijai vietinės kuopos, o Švietimo Komisija Vykdomąjam Komitetui. Šiam Fondui statutą paruoštų Švietimo Komisija.

"Fondas susidarytų: a) iš narių, kuopų, apskričių ir pašaliečių aukų; b) apskritys ir kuopos suruoštų bent po vieną pramogą (nuo seimo iki seimo, arba ir dažniau), pelną skiriant šiam fondui; c) visas Jaunamečių Fonde susidaręs perviršis būtų skiriamas į šį Stipendijų Fondą."

Pertrauka 10 minučių.

Po pertraukos adv. J. J. Grish siūlo, P. Kantakevičius remia įšrinkt specialę komisiją peržiūrėt centro paruoštą biudžetinę lentelę ir duoti rekomendacijas. Į komisiją išrinkti adv. J. J. Grish, P. P. Muliolis ir Pr. Rakauskas.

Seka kuopų pasiūlymų svarstymai. Referuoja A. Navikas.

1 kp. pasiūlymas Nr. 4. Priimtas dauguma balsų, prieš 1.

"Kuopų išrinktų į seimą atstovų vardus-pavardes ir adresus paskelbti prieš seimą galimai anksčiausiu laiku, organe."

17 kp. pasiūlymas Nr. 5: už atmetimą dauguma, už pasiūlymą 3 balsai. Atmestas.

209 kp. pasiūlymas Nr. 1: atmestas—vienbalsiai.

209 kp. pasiūlymas Nr. 2: dauguma už, prieš 3 balsai. Priimtas.

"Įdėti Susivienymo Konstitucijoj straipsnį nurodantį, kiek nuo nario mokamos mokesties į Lėšų Fondą skiriama seimo delegatų kelionėms ir kuopų išlaidoms."

209 kp. pasiūlymas Nr. 3: priimtas—vienbalsiai.

"LIGONIŲ BLANKA No. 2. Kad būtų paliuosuoti nariai nuo priverstino ligonių lankymo, užtektų tik gydytojo liudymo, kuris ligonį gydo. Ligonių lankymas turėtų būti vien tik kaip krikščioniškas darbas, bet nepriverstinai."

209 kp. pasiūlymas Nr. 4: dauguma balsų atmestas, už priėmimą 5 balsai.

209 kp. paklausimo (Nr. 5) reikalu pareikštas pageidavimas laikytis konstitucija numatytos tvarkos.

1, 2 ir 183 kuopų pasiūlymas Nr. 1: priimtas dauguma; 1 b. prieš.

"Pagerbti Susivienymo narius veteranus, atsižymėjusius veiklumu ir nuopelnais organizacijos ir tautos gerovei. Vykdomasis Komitetas įpareigojamas pagaminti atatinkamą medalį ar kitokį atžymėjimo ženklą. Tokiems pagarbos ženklams įteikti kuopos arba apskritys rengia atatinkamas pramogas. Tas pagyvintų veikimą ir paskatintų kitus narius daugiau pasišvęsti Susivienymo gerovei."

1, 2 ir 183 kuopų pasiūlymas Nr. 2: priimtas vienbalsiai.

"Kad sustiprinti kuopų veikimą, ypatingai pagyvinti akciją gavimui naujų narių, kiekvienos lietuvių R. K. parapijos ribose turėti organizatorių. Kur nėra lietuvių parapijos, ten organizatoriaus reikalu pasirūpina vietinė Susivienymo kuopa. Kandidatus į organizatorius rekomenduoja apskritys ir kuopos."

1, 2 ir 183 kuopų pasiūlymas Nr. 3: priimtas vienbalsiai.

"Pagyvinti veikimą kuopose, Vykdomasis Komitetas išdirba veiklos programą įtraukiant jaunimą suinteresuojančius ir patrauklius dalykus, kaip sporto žaidimus, koncertų, vaidinimų ir kitokių naudingų pramogų rengimą.

1, 2 ir 183 kuopų pasiūlymas Nr. 4: atmestas—vienbalsiai.

Penktąją sesiją pirmsėdis A. F. Kneižys uždarė 12:20 P. M.

ŠEŠTOJI SESIJA

Pirmsėdis Antanas F. Kneižys šeštąją sesiją atidarė 2:15 P. M.

Sekr. L. Žemaitytė pravedė vardažauki. Šeštoje sesijoje neatsišaukė ir nedalyvavo Emilija Gregorienė ir Leila Drusinskas.

Sekr. L. Žemaitytė perskaitė sveikinimus. *Laiškais:* LRKSA 13 kuopa, Baltimore, Md., ir $10 auka jaunimo reikalams; Blaivininkų skyrius, Cambridge, Mass. (pasir. Benediktas Jakutis).

Seka kuopų pasiūlymų svarstymai. Referuoja A. Navikas.

Dėl LRKSA 17 kuopos pasiūlymo Nr. 1, aktuaras Frank Gerry paaiškino, kad versti narius turinčius 3½% procentų certifikatus persirašyt į 3 procentų certifikatus gal neapsimokėtų, vienok certifikatų sulyginimas Susivienymui būtų naudingas, nes jis atsistotų ant tvirtesnio pagrindo. Paklausimus davė Simanas Galinis, M. Šrupšienė, A. Sutkus. V. T. Kvetkas pasiūlė, kad palikti savanorį pasirinkimą. Albina Poškienė parėmė. Dauguma pasisakė už, prieš 1 balsas.

Toliau aktuaras p. Gerry aiškino apie Pašalpos skyriaus reikalus ir kai kurių valstijų, ypatingai New Yorko, apdraudos departamentų reikalavimus didint Pašalpos Fondą. Aktuaras pažymėjo, kad tuo reikalu reiktų arba pakelti duokles, arba sumažinti pašalpų beneficijas.

Sekr. V. T. Kvetkas paaiškino Pašalpos Fondo finansinį stovį prieš reorganizaciją, kuri pravesta 1934-1936 metų seimuose ir po reorganizacijos. Nors po reorganizacijos Pašalpos Fondo padėtis žymiai sustiprėjo, vis dėlto New Yorko valstijos apdraudos departamentas reikalauja fondo sustiprinimo.

Įvairiais apdraudos reikalais paklausimus aktuarui Gerry davė advokatas J. J. Grish, Edvinas Jasaitis, Mar. Karinauskienė.

Seka kuopų pasiūlymų svarstymas.

1 kuopos pasiūlymas Nr. 5 Redaktorius M. Zujus siūlo priimti, kun. Pr. M. Juras parėmė. Priimtas vienbalsiai.

'Kad pagerinti organą "Garsą", iš Lėšų Fondo skirti 'Garso" fondan nuo kiekvieno pilnamečio nario po $1.00 į metus."

M. Zujus siūlo, kad šis nutarimas įeitų galėn nuo rugpiūčio 1, 1948. Simanas Galinis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Kun. A. Petraitis kalba apie nuosavo preso įsigijimą.

Kun. Pranas M. Juras kalba apie sudarymą specialės komisijos, kuri kooperuodama su Vykdomuoju Komitetu stengtūsi įgyt nuosavą presą. Jis taipgi pasiūlė pakviesti čia pas atvykusį "Darbininko" administratorių Antaną Peldžių, kad jis pareikštų savo nuomonę apie preso naudingumą. Seimui suteikus Antanui Peldžiui balsą, jis paaiškino, kad nuosavas presas yra būtinai reikalingas, jei tik randasi pakankamai spaudos darbų. Preso įsigijimo reikalu dar išsireiškė A. Navikas, A. J. Sutkus, M. Zujus ir Simanas Galinis.

Kun. Pranas M. Juras pasiūlė, J. Batvinskas parėmė išrinkti trijų asmenų komisiją planuot ir veikt su Vykdomuoju Komitetu nuosavo preso įgijimui. Priimta vienbalsiai.

Į komisiją išrinkti Matas Zujus, Antanas Navikas ir kun. V. F. Žemaitis.

Rezoliucijų ir sveikinimų komisijos vardu Albina Poškienė perskaitė ir pasiūlė priimti šias rezoliucijas:

RESOLUTION

Unanimously adopted at a 56th Convention of American Lithuanian Roman Catholic Alliance on June 30, 1948, at the Statler Hotel, Boston, Mass.

WHEREAS, Soviet Russia by force of arms deprived the Lithuanian Republic of its independence, and,

WHEREAS, Soviet Russia is systematically condemning hundreds of thousands of Lithuanians to forced labor camps, and

WHEREAS, The presence of Soviet armed forces in Lithuania has reduced that unhappy land to the status of a police state;

THEREFORE, Be it Resolved that we appeal to the United States of America to intercede for the innocent people of Lithuania to the end that Soviet Russia be required to withdraw her armed forces from the Lithuanian Republic and to repatriate the hundreds of thousands of Lithuanians now in Soviet forced labor camps.

BE IT FURTHER RESOLVED that copies of this Resolution be presented to the Secretary of State, the Hon. George Marshall.

BENDROJO AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO REIKALU

LRKSA 56-tas metinis seimas pareiškia gilų įvertinimą BALF'o veiklos per metų eilę nenuilstamai organizuojant ir plačiai teikiant visokeriopą paramą iš pavergtosios tėvynės ištremtiems mūsų broliams ir sesėms lietuviams. Tremtinių vargai, jų kančios ir aimanos yra kartu ir mūsų, Amerikos lietuvių, širdies žaizdos. Jų neišgydysim, kol tremtinių neišgelbėsim iš skurdo, alkio ir pavojų nuolatinės grėsmės. Lietuvio kataliko broliškumas, kurs mus jungia šioj didžiojoj mūsų fraternalinėj organizacijoj, mus sieja nenutraukiama jungtimi ir su benamiais, tėviškių ir šeimos židinių netekusiais mūsų tautiečiais tremtyje. Vardan to broliškumo ir vardan mūsų neužgęstančios meilės Lietuvai mes rėmėme, remiame ir remsime visas sutelktines pastangas ir visus žygius gelbėti ir išgelbėti visus ištremtuosius iš mūsų Tėvų Žemės. Tos šalpos ir pagalbos nenutrauksime tol, kol vėl bus išlaisvinta Lietuva.

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESO REIKALU

Kadangi Amerikos Lietuvių R. K. Federacija Amerikoj jungia mūsų organizacijas ir draugijas bendriems religiniams ir tautiniams darbams dirbti, ir kadangi toji mūsų vienybės organizacija šaukia Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą, kad dar labiau sustiprinti mūsų vieningą veiklą, Lietuvių R. K. Susivienymo 56-tasis seimas, įvykęs 1948 m. birželio 27—liepos 1 d., Boston, Mass., užgiria ALRKF užsimojimus ir skatina Susivienymo kuopas ir apskritis dalyvauti kongrese, įvykstančiame 1948 m. spalių mėn. 17 ir 18 dienomis, Chicago, Ill.

Sveikinimai ir rezoliucijos priimta vienbalsiai.

Rezoliucijos priimtos vienbalsiai.

Pertrauka 10 minučių.

Po pertraukos seka kuopų pasiūlymų svarstymas. Referuoja Antanas Navikas.

100, 160, 163 ir 33 kuopų pasiūlymai atmesti—vienbalsiai, išskiriant šį pageidavimą, kuris originaliai siūlytas konstituciniu, o sumanymų komisijos tik seimo nutarimu. Priimtas komisijos siūlymas.

"Seimo metu Vykdomasis Komitetas, Jaunimo Komisijai ir Seimo Rengimo Komisijai kooperuojant, stengiasi surengti sporto rungtynes ir iškalbumo, dainavimo, muzikos, tautinių šokių kontestus jaunimui."

8-tos ir 50-tos kuopų pasiūlymai Nr. Nr. 1, 2, 3 svarstyti ir atmesti.

8-tos ir 50-tos kuopų pasiūlymas Nr. 4—*"Kad naujos sistemos kuopoms (mokesčių) lakštai būtų patobulinti ar visiškai panaikinti"*—apsvarsčius, nubalsuota palikti pačioms kuopoms pasirinkt senos, arba naujos sistemos mokesčių lapų vartojimą.

8-tos ir 50-tos kuopų pasiūlymas Nr. 5, priimtas vienbalsiai.

"Kad Kontrolės Komisijos nariai būtų renkami iš bile valstijos."

8-tos ir 50-tos kuopų pasiūlymas Nr. 6, svarstytas ir atmestas.

30-tos kuopos pasiūlymai Nr. 1 ir 2, atmesti.

142 kuopos pasiūlymas *"Įsteigti naujus apdraudos skyrius, būtent $3,000, $4,000 ir $5,000,"* apsvarsčius, pavesta Vykdomojo Komiteto nuožiūrai.

142 kuopos pasiūlymas atstovų fondo reikalu, apsvarsčius, priimtas šioje perredaguotoje formoje:

"Atstovų Fondas. Į šį fondą sumokėtos narių duoklės skiriamos kuopų atstovų siuntimo seiman išlaidų padengimui. Kuopos, kurios neturės atstovų seime, visvien joms priklausomos sumos bus išmokamos ir tuos pinigus galės pavartoti apmokėjimui savo raštininkams už darbą, arba kitoms išlaidoms.

Svarstant atstovų fondo pasiūlymą, advokatas J. J. Grish iškėlė klausimą, kuo remiantis Vykdomasis Komitetas tokį fondą įvedė. Seimuose tokio nutarimo nepadaryta. Atsakė V. T. Kvetkas ir prez. L. Šimutis. Tas fondas įsteigtas įvedant naujus certifikatus, kuriuos užgyrė pirmesni seimai.

265 kuopos pasiūlymai Nr. 1, 2, 3 svarstyti ir atmesti.

265 kuopos pasiūlymas Nr. 4—"Kad naujus narius prirašant centras užmokėtų daktarui už blankų išpildymą ne $2.00, bet kiek daktaro imama už tą darbą"—plačiai išdiskusavus, palikta kuopų nuožiūrai, kitaip sakant, po senovei.

89 kuopos pasiūlymas Nr. 1 svarstytas ir atmestas.

Sumanymų komisija, atsižvelgiant į 89 kuopos ir kitų kuopų siūlymus "Panaikinti ligonių blanką Nr. 2", siūlo kontra-pasiūlymą, būtent, *Nr. 2 blankos nepanaikinti, bet nereikalauti ligonių jas siųsti kas dvi savaitės į centrą, jeigu ligonis serga ilgiau ir nereikalauja pašalpos iki pasveiksta.* Priimtas sumanymų komisijos siūlymas.

89 kuopos pasiūlymas Nr. 3—"Duot polisus dėl senesnių narių (nuo 50 iki 55 metų) nors iki $500", apsvarsčius pavesta Vykdomajam Komitetui įgyvendint, jei tas yra galima.

119 kuopos pasiūlymas Nr. 2 apsvarstytas ir priimtas.

"Atsižvelgiant į kuopas, kur nėra lietuvių parapijos nei lietuvio kunigo, tai kaip reikia pildyti nario mirimo liudymą su lietuviškais klausimais, tai reikia daug aiškinimo kitataučiui klebonui, arba perrašyti lietuviškus klausimus angliškai. Tad pageidautina, kad mirimų blanka būtų anglų, arba anglų ir lietuvių kalbomis."

81, 187, 31, 4, 18, 126, 259 kuopų pasiūlymai, kaip pasikartojančio turinio,—nesvarstyti; tais pačiais klausimais anksčiau padaryti teigiami arba neigiami sprendimai, svarstant kitų kuopų panašaus turinio pasiūlymus.

94 kuopos, Hazleton, Pa., priduotas laiškas ir bila—atmesti.

(Bus daugiau)

VIETINĖS ŽINIOS

Bertaininis LRKSA 4-tos Apskrities Susirinkimas

Reguliaris bertaininis LRKSA 4-tosios Penna apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, rugsėjo 26, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Pittston, Pa.

Susirinkimą atidarė pirmininkas Juozas Venslauskas 2:20 P. M.

Maldą sukalbėjo vietos klebonas kun. Jonas Kasakaitis.

Sekretoriui Pranui Katiliui nedalyvaujant, pirmininkas J. Venslauskas pasiūlė šio susirinkimo sekretorium Matą Zujų. Užgirtas vienbalsiai.

Toliau pirmin. Juozas Venslauskas pakvietė kalbėti buvusį Susivienymo dvasios vadą, garbės narį kun. Joną Kasakaitį. Kalbėtojas priminė, kad šiais laikais pasauly yra daug melo ir neteisybės. Šios blogybės skverbiasi ir į organizacijas. Kaip lietuviai katalikai, privalome su blogybėmis kovoti.

Pirm. J. Venslauskas tvarkos prižiūrėtojais paskyrė vietinių kuopų narius, būtent, Praną Karpavičių iš 183 kuopos ir Igną Leškauską iš 7 kuopos.

Mandatų komisijon išrinkti Antanas Agurkis, Pranas Jurevičius ir Petras Talkevičius.

Matas Zujus perskaitė protokolą pereito apskrities kuopų atstovų susirinkimo, įvykusio liepos 25, 1928, Luzerne, Pa.

Antanas Agurkis, mandatų komisijos vardu, daro vardošaukį iš priduotų mandatų. Atsišaukė šių kuopų atstovai:

1 kp. Edwardsville—Pranas Leliokas; 2 kp. Forest City—Juozas Purickis; 5 kp. Forest City—Kazimiera Šlamienė; 7 kp. Pittston—kun. Jonas Kasakaitis, Vincas Grieštaraitis, Edvinas Jasaitis, Ignas Leškauskas, Reimondas Leškauskas ir Vladas Palūpis; 14 kp. Wilkes-Barre—Petras Volungevičius; 17 kp. Wilkes-Barre—Antanas Navikas, Marijona Navikienė ir Juozas Batvinskas, Jr.; 28 kp. Luzerne—Petras Balčius ir Bronius Petrauskas; 30 kp. Scranton—Stasys Žemaitis, Juozas Makštutis Juozas Tankelevičius, Petras Kantakevičius ir Petronė Baltrušaitienė; 34 kp. Kingston—Adolfas Kaduškevičius, Adolfas Norvaiša, Kazys Kučinskas ir Albertas Kalinauskas; 46 kp. Sugar Notch—Jurgis J. Nevulis; 56 kp. Breslau—Pranas Bucevičius; 70 kp. Old Forge—Marijona Malinauskaitė; 111 kp. Plymouth—Jurgis Plitnikas; 155 kp. Scranton — Petras Talkevičius; 183 kp. Pittston—Pranas Karpavičius ir Pranas Jurevičius; 209 kp. Kingston—Antanas J. Agurkis, Juozas B. Šaliūnas, Jonas Tamelis ir Antanas Matulevičius.

Viso iš 16 kuopų užsiregistravo 35 atstovai; apskrities valdybos nariai—pirmininkas J. Venslauskas, J. Batvinskas, iždininkas Walter Leliokas, iždo globėjas Saveras Marozas ir korespondentas redaktorius Matas Zujus. Viso 40 asmenų su sprendžiamuoju balsu.

J. B. Šaliūnas pasiūlė mandatų komisijos raportą priimt, J. Purickis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Walter Leliokas pasiūlė suteikt sprendžiamą balsą susirinkime dalyvaujančiam Susivienymo dr. kvotėjui—dr. A. J. Valibui. J. Purickis parėmė. Priimta vienbalsiai.

P. Valungevičius pasiūlė pereito susirinkimo protokolą priimt, kaip surašytas, J. Purickis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Iždininkas W. Leliokas išdavė finansinę metinio išvažiavimo apyskaitą. Išvažiavimas įvyko rugsėjo 15, Rocky Glen Parke. Pajamų turėta $802.30; išlaidų $402.14; balansas $400.16.

J. B. Šaliūnas pasiūlė raportą priimt su padėka valdybai ir darbininkams, Ignas Leškauskas parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Pirm. J. Venslauskas pranešė kad su Rocky Glen parko savininkais jau susitarta dėl ateinančių metų metinio išvažiavimo. Kaip tik galės, su sekretorium P. Katilium vyks pas Sans Souci park savininkę susitart dėl 1949 metų pavasarinio išvažiavimo.

A. Agurkis daro pastabą kas link metinio išvažiavimo darbininkų atlyginimo. J. B. Šaliūnas siūlo palikt apskrities valdybai—kurie reikalauja atlyginimo, tiems atlygint. Priimta vienbalsiai.

Naujų sumanymų nėra.

NEUŽBAIGTŲ REIKALŲ SVARSTYMAS

Kontrolės komisijos narys ir pereito susirinkimo išrinktos komisijos narys V. Grieštaraitis raportuoja apie komisijos veiklą. Į komisiją dar buvo išrinkti kun. Alfonsas Žukauskas ir Pranas Katilius. Komisija su adv. Jonu R. Virbaliu buvo nuvykę į poseiminį ir reorganizacinį LRKSA Vykdomosios Tarybos susirinkimą liepos 29, Susivienymo centro patalpose. Komisijos nariai ir advokatas gyvu žodžiu paaiškino atsilankymo tikslą ir įteikė pereito apskrities kuopų atstovų susirinkimo priimtas rezoliucijas. Toliau paaiškino kitus komisijos žygius ir apie centro sekretoriaus rekonversijos reikalu priduotą raportą komisijai, kur sužymėtos įvairios išlaidos.

Kun. J. Kasakaitis irgi referavo apie minėtą centro sekretoriaus komisijai duotą atsakymą—raportą, plačiau paliesdamas kai kurias parodytas išlaidas.

Tuo pačiu reikalu išsireiškė J. J. Nevulis, V. Palūpis, A. J. Agurkis, P. Baltrušaitienė, J. B. Šaliūnas, J. Purickis, I. Leškauskas, P. Jurevičius, S. Žemaitis, dr. A. J. Valibus, P. Balčius ir P. Kantakevičius. Kai kurie paminėti atstovai išsireiškė keliais atvejais.

J. Purickis pasiūlė remti Kontrolės Komisiją ir jos akciją ir paskirti $200.00 susidarantiems išlaidoms padengti. I. Leškauskas parėmė. Už pasiūlymą pasisakė 30 atstovų; prieš 6.

Darbotvarkei išsisėmus, pirmininkas pakvietė kun. J. Kasakaitį sukalbėti maldą.

Susirinkimas užbaigtas 4:30 P. M.

Koresp.

LANKĖSI

Ketvirtadienį, rugsėjo 23-čią, Susivienymo ofise lankėsi iš Darby, Pa., LRKSA 10 kuopos finansų sekretorius Walter Jusaitis su žmona Terese. Svečiai susipažino su savo organizacijos centro ofiso įrengimais.

A. A. Mirusiems

A. a. Antanas M. Urbonas, gyv. 329 East River St., Plymouth, numirė rugsėjo 26-tą. Iškilmingos laidotuvės įvyko rugsėjo 29-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg. Liūdesy paliko sūnus Joną, Antaną, Vincą; dukteris Mrs. P. Keval, Mrs. Alvina Grabosky, Mrs. J. Brazaitienę, vienuolę seserį M. Dolores—Jėzaus Nukryžiuoto vienuolyne, ir Eleną. Velionis buvo ilgametis Šv. Kazimiero parapijos zakristijonas.

JUOZAS E. ŽEMAITIS DARBUOJAS LRKSA GEROVEI

"Garso" Nr. 38-tam pirmam puslapy buvo paskelbta nauji nariai įsirašę į LRKSA. Ten pat buvo išspausdinta Žemaitaitis Eleanor Ann, o turėjo būt Žemaitytė Eleanor Ann, kuri įstojo į 19 kp., Newark, N. J. Ji priimta ir įregistruota centro ofise rugsėjo 1, 1948, ir jos duoklės yra apmokėtos už visą metą.

Nauja narė yra duktė žinomo LRKSA veterano ir veikėjo Juozo E. Žemaičio, gyv. 85 Main St., Millburn, N. J. J. E. Žemaitis rūpinasi savo šeima, apdraudimu mūsų Susivienyme ir ragina kitus, ypač lietuvių jaunimą, dėtis prie savos organizacijos. Linkime p. Žemaičiui geriausios kloties toliau darbuotis Susivienymo gerovei!

Shenandoah, Pa.

LRKSA 4-tos Kuopos Susirinkimas

Bus tuojau po sumos, spalių 10-tą, bažnytinėje Šv. Jurgio parapijos salėje. Tai bus paskutinis šių metų susirinkimas. Malonėkite visi nariai ir narės ateiti ir užsimokėti savo duokles, kad nebūtumet suspenduoti, o kurie neateis susirinkimąn, tai atsiųskite duokles raštininkui į namus.

John W. Krizanauskas
435 W. Centre St.,
Shenandoah, Pa.

Baltimore, Md.

Svarbu Dalyvauti

LRKSA 13-tos kuopos susirinkimas, kuris bus spalių 3 d. š. m. tuojau po sumos (pusė po dvylikos), paprastoj vietoj, bus svarbus klausimas kaslink ALRKF kongreso ir siuntimo delegatų.

Šis susirinkimas—bertaininis.

Valdyba

ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS BAZARAS

Los Angeles, Cal. — Parapija jau turi paruošusi planus naujajai bažnyčiai. Manoma kitais metais pradėti statybą. Nupirktoji salė, kuri dabar vartojama kaipo bažnyčia, vėl būtų paversta į parapijos salę, kuri šiai naujai kolonijai taip reikalinga. Los Angeles lietuviai dar neturi nei vienos salės.

Naujos bažnyčios statybos fondui sukelti vra ruošiamas didžiulis bazaras su dovanų išleidimu—dienius iš eilės). Tikietai platinami tarp visos Amerikos lietuvių. Daugelis planuoja kada nors apsigyventi Kalifornijoje ir nori prisidėti bent maža dalele prie parapijos išūgdymo. Taip pat nemažai lietuvių pritaria Los Angeles lietuvių naujajai kolonijai ir mielu noru jos veikimą remia. *K. L. L.*

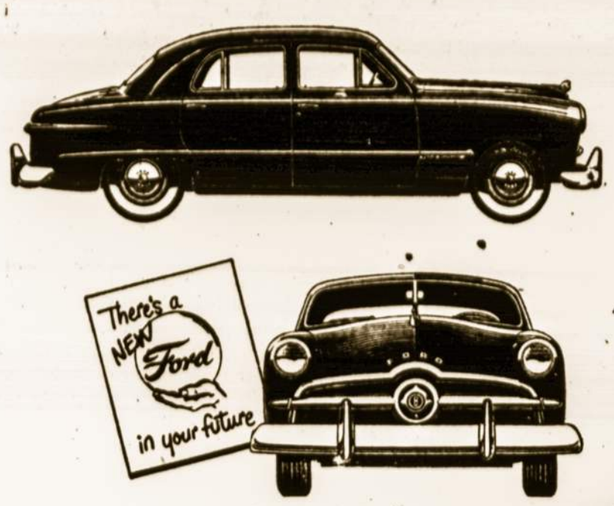

Iš Visų Pusių .. Momento Karas!

Galima gaut baltais kraštais padangas ekstra primokėjimu.

Užsisakyk Šiandien Pas Jus Ford Dylerį

TRETININKŲ IR ŠV. PRANCIŠKAUS MYLĖTOJŲ KONFERENCIJA SCRANTON'E

Šių metų, spalių mėn. 3 d., sekmadienį, Šv. Juozao parapijoje, 116 Theodore St., Scranton, Pa., įvyks Scranton'o ir apylinkės Tretininkų ir Šv. Pranciškaus mylėtojų konferencija.

Konferencijos globėju bus d. g. prelatas J. V. Miliauskas.

Konferencija prasidės 1 val. po pietų parapijos salėje abiejų Scranton'o parapijų, Wilkes-Barre ir Duryea Tretininkų Kongregacijų Tarybų posėdžiu. Tebesitęsiant posėdžiui, 2 val. bažnyčioje bus naujų narių ivilktuvės ir pabaigusių novicijatą įžadai.

Pasibaigus tarybų posėdžiui, 3 val. parapijos bažnyčioje įvyks konferencijos pamaldos—pamokslas, įžadų atnaujinimas, generalinė absoliucija, poniežiškas palaiminimas ir palaiminimas Švč. Sakramentu.

Po pamaldų, 4 val. parapijos salėje įvyks iškilmingas posėdis, kurio metu bus sveikinimai, paskaitos, klausimai ir sumanymai ir kongregacijų tarybų pirmininkų-kių pranešimai.

Raginame tain pat visus Scranton'o ir apylinkės tretininkus bei Šv. Pranciškaus mylėtojus, savaitiai lankyti Šv. Pranciškaus novena 25 d. rugsėjo—4 d. spalių, kurią ves Tėv. Modestas Stepaitis O. F. M.

I konferencija kviečiami visi vietos ir apylinkių kunigai klebonai ir Šv. Pranciškaus mylėtojai, nors jie ir nepriklausytų prie Šv. Kazimiero Lietuvių Tretininkų provincijos.

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM,
Šv. Kazimiero Prov. Trečiojo
Ordino Komisaras

LEGAL NOTICE

Estates to be audited in the Orphans' Court of Luzerne County. Notice is hereby given that accounts have been filed and confirmed absolutely bythe Orphans' Court in the following estates.

MONDAY, OCTOBER 18, 1948

Estate of John Wytoicz, Clementine Soltis, Admx.; Ellen Stickler, Dr. S. V. Stickler, Exr.; Joseph Perez or Saturnino Perez, Louis C. Fierro, Admr.; Lyman R. Lutes, Cecil C. Lutes and The Second Natl. Bank Trustees; John B. Smith, Second Natl. Bank, Admr.; Elizabeth V. Laning Second Natl. Bank, Trustee; Richard M. Thomas, Second Natl. Bank, Trustee; Clara C. Hilbert, I. A. Rood, Trustee; Peter Mellick, Olive Mellick Extrx; Ione Bartleson, 1st Ntl. Bank, Berwick, Exr.; Sarah Britain, 1st Natl. Bank, Berwick, Exr.; Fred F. Seely, Emery Kisner Exr.; Ruth E. Beers, Yale Beers, Exr.; Louise L. Ryman, Miners Natl. Bank, Exr.; I. N. Thompson, Miners Natl. Bank Trustee; Ellen E. Rutter, Miners Natl Bank, Trustee; J. E. Peterson, Helen P. Myers and Miners Natl. Bank Trustee; Adelaide W. Ramage, Wyo Natl. Bank, Exr.; Lillie L. Jenkins, Charles Hammonds, Exr.; Roland S. Carpenter, Wyo. Natl. Bank, Exr.; James W. Alexander, Wyo. Natl. Bank, Trustee; Petronella Harter, George W. Turner, Admr.; John N. Conyngham, E. H. Kent, Richard Ivers Robinson and L. B. Jones, Trustees; Mitro Masonicich, Mary M. Masonicich, Admrx.; John S. Carpenter, Miners Sav. Bank of Pittston, Trustee; Freda Mitchell, Albert W. Brobst, Admr.; Albina Cybuch, Mary Kovacs, Extrx.; Eliza Myers, Norman Myers and Wilbur Myers, Exrs.; Martin J. McGrath, Sophia Roach, Extrx; Ellwood B. Brumm, Margaret Brumm and Miners Sav. Bank of Pittston, Exrs.; Grace Franklin, Walter A. Franklin, Admr.; Thomas Stem, First Natl. Bank of Pittston, Trustee; Robert Gaughan, Reina Frederick, Gdn.; Ann Sawchak, Simon S. Russin, Admr.; Ellen S. Chase, E. B. Mulligan, Jr. and W. S. McLean Exrs.; William May, Juanita F. May, Trustee, as stated by Executor of Trustee; Helen E. Zabloski, J. Thirwall Griffith, Admr.; John Boback, Partition; Robert Racusin, Emanuel Racusin, Jacob Racusin, Bernard Racusin and Willard Traugh, Exrs.

The accounts enumerated and designated in the above list will be audited by the Orphans' Court in Court Room during session of Court on the days set at which time all persons interested shall attend, if they see fit, and present their claims against such estate or forever thereafter be debarred from coming in upon such funds.

JOHN SHIVELL,
Register of Wills and Clerk
of the Orphans' Court

Philadelphia, Pa.

"In Memoriam"!..

Kunigas prelatas Filemonas Tarnovskis, vietinės Ukraino-Katalikiškos—Unijotų diecezijos kancleris, 86 metų, numirė rugsėjo 24-tą savoje rezidencijoje, 816 N. Franklin St., Philadelphia.

Rugsėjo 28-tą po iškilmingų gedulingų pamaldų už jo vėlę vietinėje Ukraino-Unijotų Nekalto Prasidėjimo Švenčiausios Panos Marijos Katedroje, jo kūnas palaidotas Švč. Panos Marijos kapinėse, Fox Chase.

"Requiescat in pace!.." ir "In memoriam aeternum!.." *K. V.*

IŠ NELIETUVIŲ SPAUDOS

Lenkų dienrašty "Dziennik Chicagoski" rugsėjo 21-mos laidoje buvo paminėta, kad lietuvių įžymus dvasiškis, kunigas prelatas Mykolas Krušas šiemet minint trigubą jubiliejų.

O vietiniam savaitrašty "Gwiazda" rugsėjo 30-tos laidoje tilpo puikus eilėratšis pabriežtas kun. Prano Vasiliausko pagarbai proga išleidimo jo puikios knygos "*Tėvynės Ilgesvie*". Tą knygą galima įsigyti tiesiog nuo jo, rašant: *Rev. Pr. Vasiliauskas, Villa Joseph Marie, Newtown, Pa.* O kaina šios knygos $1.50.

X.

PRIGĖRĖ 3 ASMENYS

Maniwaki, Quebeck, Kanada.—Rugsėjo 22-rą Rapid ežere prigėrė trys turistai iš Mount Carmel, Pa., būtent: C. Ryan, Steve Hoot ir Frank Kreamer. Kiti trys, tarp jų Joseph Blawis (išrodo, lietuvis) irgi iš Mount Carmel, išplaukė į kraštą.

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ BANKINĖJ ĮSTAIGOJ

taupymai šiandien greičiau užtikrina geresnį gyvenimą rytojaus. Čia taupymai auga nuošimčiais ir yra saugūs po Federal Insurance Corporation.

Kiekviena taupmena garantuojama iki $5,000.00.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

6712 Superior Ave. HE. 2498